

Тема уроку. Любов Пономаренко. "Гер переможений". Наскрізний гуманістичний пафос новели. Художні засоби його втілення(деталь, поєднання різних часових площин тощо). ТЛ: новела.

Мета: ознайомити учнів з творчістю Любов Пономаренко; вивчити поняття «новела»; навчитися відрізняти новелу від оповідання; розвивати вміння учнів творчо мислити; виховувати повагу до творчої особистості.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Засоби навчання: підручник (Міщенко О. Українська література: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2007. – 288 с.)

Методична література: журнали «Вивчаємо українську мову та літературу», «Українська мова та література»

Хід уроку

I. Організаційний момент (перевірка читацьких щоденників, словників для термінів)

II. Повторення вивченого матеріалу

1. *Опитування за попередніми темами.* Один з учнів на дошці записує вивчені твори, їх рід та жанр.
2. *Повторення термінів теорії літератури:*
  - Роди літератури
  - Назвіть епічні жанри
  - Особливості оповідання
  - Особливості новели
  - Різниця між оповіданням та новелою
  - Повість-притча
  - Аллегорія

Запис у словник для термінів поняття «аллегорія»

III. Повідомлення теми та мети уроку

Завдання на урок:

- вивчити творчість Л. Пономаренко;
- вивчити поняття новела;
- виховувати у собі любов до ближнього.

III. Вивчення нового матеріалу

1. Виразне читання уривків з твору «Гер переможений» Л. Пономаренко.
2. Робота в класних зошитах

2. Теорія літератури

Новела (від італ. *novella* — новина) — близька до оповідання жанрова форма, яка відзначається чіткістю зображуваних подій, несподіваністю їх розвитку та розв'язки. Тип малої форми оповіді, який виник в епоху Відродження; характеризується динамічною інтригою та увагою до особистості героя, його індивідуальної свідомості та вчинків. Новела — один із жанрів епічного роду літератури.

3. Робота над твором Л. Пономаренко «Гер переможений»

3.1. Виразне читання твору, переказування окремих епізодів з коментарем.

3.2. *Тема:* зображення гуманного ставлення до полонених німців, які відбудували зруйноване місто (взаємостосунки Фрідріха з дітьми, самотніми жінками).

3.3. *Ідея:* засудження війни, жорстокості; уславлення гуманізму, чуйності, доброти.

3.4. *Основна думка:* ненависть, зневажливе ставлення до полонених німців змінюється на доброту, чуйність, співпереживання, бо простий німець — заручник фашизму.

3.5. *Жанр:* новела.

3.6. Композиція.

Експозиція: полонені німці зводили будинки.

Зав'язка: ставлення Фрідріха до українських дітей, жінок-вдів.

Кульмінація: хвороба, а потім самогубство Фрідріха.

Розв'язка: знайдена в стіні квартири фотокартка з двома дівчатками — згадка про полоненого німця.

3. Робота з підручником (опрацювання питань на с. 172 – 173)

4. Аналіз символів у поезіях І. Драча «Крила», Б. Олійника «Крило», Р. Кіплінга «Якщо» (додаток 1)

IV. Узагальнення та систематизація вивченого матеріалу

1. *Бесіда:*

У чому була суть ВВВ?

Хто був Гер?

Чому переможений? Ким? Чим?

Чи хотів Гер війни? Чи він починав її? Чи йому потрібно було вбивати людей?

Хто такі дівчата на фото?

Як ви думаєте, чи вбивав Гер людей на війні? Як він міг до цього ставитись?

Що мучило Гера?

Чому він покінчив життя самогубством?

Чому діти зневажали Гера?

Чи мали вони на це право?

Чому люди ставилися до Гера добре?

Який вихід був у Гера?

Хто був винен у всьому цьому?

Корея (ПН) сьогодні

2. *Самостійна робота*

V. Підсумок уроку

Роздуми над питанням: Як я можу принести мир світові?

VI. Визначення домашнього завдання. Написати твір, підготуватися до КР